

جدول راهنمای معماری بخش دیالیز در بیمارستانهای ۲۰۰ تختخوابی

۸ تا ۱۲ تخت دیالیز

(ویرایش فروردین ۹۳)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	فیلتر اقلیمی (ویژه اقلیم های گرم و سرد) در صورتی که دروا، بلاواسطه از بیرون ساختمان باشد	۳,۰×۲,۴۰	ترجیحاً شاخص و معرف بخش باشد	سنگ پلاک به ضخامت ۲,۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل (ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن)	سنگ پلاک صیقلی به ارتفاع ۱۱۰ با درای وال (پانل سیمانی) رنگ روغنی	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال	در صورت استفاده از درهای لولایی، یک متر به طول فضا اضافه می گردد. پرده هوایی نیز پیشنهاد می شود.
۲	پذیرش با ظرفیت ۸ تا ۱۲ تخت دیالیز	۲,۴۰×۲,۴۰	در شاخص ترین نقطه از ورودی در این فضا، میز پذیرش، صندلی منشی و فایل پرونده ها قرار می گیرد	کفپوش وینیل یا سنگ پلاک به ضخامت ۲,۵ سانتیمتر (ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن)	اولویت یک: دیوار پوش های وینیلی اولویت دو: MDF یا HDF با ترکیب رنگ و طرح های متفاوت اولویت سه: درای وال (پانل سیمانی) + رنگ روغنی مات اولویت بعدی: سنگ پلاک صیقلی به ارتفاع ۱۱۰ سانتیمتر (ترجیحاً سنگهای مصنوعی ابعاد بزرگتر و با رنگ روشن)	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال	در ساخت دیوارها، ترجیحاً از سیستم های خشک استفاده شود (در فضاهای درمانی از پانل های سیمانی استفاده شود)
۳	فضای انتظار برای انتظار ۶ تا ۱۰ نفر	۴,۵۰×۳,۵۰	در حد فاصل در ورودی و میز پذیرش قرار گیرد در این فضا صندلی بیماران، میز پذیرایی، تلویزیون و تلفن و عمومی و آب سردکن قرار می گیرد در طراحی نازک کاری فضای انتظار، حداکثر تلاش برای جذاب کردن فضا صورت پذیرد	کفپوش وینیل یا سنگ پلاک به ضخامت ۲,۵ سانتیمتر (ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن)	اولویت یک: دیوار پوش های وینیلی اولویت دو: MDF یا HDF با ترکیب رنگ و طرح های متفاوت اولویت سه: درای وال (پانل سیمانی) + رنگ روغنی مات اولویت بعدی: سنگ پلاک صیقلی به ارتفاع ۱۱۰ سانتیمتر (ترجیحاً سنگهای مصنوعی ابعاد بزرگتر و با رنگ روشن)	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال	به دلیل مشکلات بهداشتی ترجیحاً از سنگ های طبیعی استفاده نگردد
۴	فضای دیالیز زنان و کودکان با ظرفیت ۴ تا ۶ تخت	۶,۸۰×۷,۶۰	مناسب است دید و منظر زیبا و جذاب داشته باشد. جهت رفاه و آسایش بیماران، حریم لازم ایجاد گردد. ترجیحاً ایستگاه پرستاری بر تخت ها اشراف دید داشته باشد.	کفپوش وینیل آنتی باکتریال یا سنگ پلاک (قابل شستشو و ترجیحاً ضد اسید) (ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن)	تا ارتفاع ۱,۲۰ متر: سنگ مصنوعی در ابعاد بزرگ مابقی تا زیر سقف: دیوار پوش های وینیلی دیوار سالن دیالیز باید تا سقف قابلیت شستشو و ضد عفونی داشته باشد از رنگ های ملایم و آرامبخش استفاده گردد	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال با پانل های آنتی باکتریال	به دلیل مشکلات بهداشتی ترجیحاً از سنگ های طبیعی استفاده نگردد

۵	فضای دیالیز مردان با ظرفیت ۶ تخت	۶,۸۰ × ۷,۲۰ برای ۶ تخت بزرگسال	مناسب است دید و منظر زیبا و جذاب داشته باشد ترجیحاً ایستگاه پرستاری بر تخت ها اشراف دید داشته باشد	کفپوش وینیل آنتی باکتریال یا سنگ پلاک (قابل شستشو و ترجیحاً ضد اسید) (ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن)	تا ارتفاع ۱,۲۰ متر: سنگ مصنوعی در ابعاد بزرگ مابقی تا زیر سقف: دیوار پوش های وینیلی دیوار سالن دیالیز باید تا سقف قابلیت شستشو و ضد عفونی داشته باشد. از رنگ های ملایم و آرامبخش استفاده گردد.	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال با پانل های آنتی باکتریال	به دلیل مشکلات بهداشتی ترجیحاً از سنگ های طبیعی استفاده نگردد.
۶	اتاق ایزوله ظرفیت یک تخت	۴,۵۰ × ۳,۰	ترجیحاً نزدیک به ورودی سالن دیالیز و در فصل مشترک فضای دیالیز خانم ها و آقایان با رعایت حریم های لازمه ترجیحاً ایستگاه پرستاری اشراف دید داشته باشد.	کفپوش وینیل آنتی باکتریال یا سنگ پلاک (قابل شستشو و ترجیحاً ضد اسید) (ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن)	اولویت یک: ۱: تا ارتفاع ۱,۲۰ متر، سنگ مصنوعی در ابعاد بزرگ مابقی تا زیر سقف، دیوار پوش های وینیلی اولویت دو: کاشی تا زیر سقف دیوار تا سقف، قابلیت شستشو و ضد عفونی داشته باشد. از رنگ های ملایم و آرامبخش استفاده گردد.	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال با پانل های آنتی باکتریال	ترجیحاً از کاربرد ملاتهای خیس نظیر گچ و خاک و ماسه و سیمان پرهیز گردد. درها خود بسته شو باشند.
۷	اتاق معاینه دو منظوره: معاینه و آموزش دیالیز سفاقی	۴,۰ × ۳,۰	ترجیحاً در فصل مشترک فضای انتظار و سالنهای دیالیز	کفپوش وینیل آنتی باکتریال یا سنگ پلاک (قابل شستشو و ترجیحاً ضد اسید) (ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن)	اولویت یک: ۱: تا ارتفاع ۱,۲۰ متر، سنگ مصنوعی در ابعاد بزرگ مابقی تا زیر سقف، دیوار پوش های وینیلی اولویت دو: کاشی تا زیر سقف دیوار تا سقف، قابلیت شستشو و ضد عفونی داشته باشد از رنگ های ملایم و آرامبخش استفاده گردد	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال با پانل های آنتی باکتریال	ترجیحاً از کاربرد ملاتهای خیس نظیر گچ و خاک و ماسه و سیمان پرهیز گردد. درها خود بسته شو باشند.
۸	رختکن و سرویس بیمار (با امکان استفاده ویلچر) (زنان-مردان)	۲ × (۲,۴ × ۳,۰)	در حد فاصل فضای انتظار و سالن دیالیز قرار گیرد	سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیر سقف	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال	
۹	اتاق غذا خوری (زنان-مردان)	۲ × (۲,۶ × ۳,۰)	در حد فاصل فضای انتظار و سالن دیالیز قرار گیرد	ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن	کاشی تا زیر سقف	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال	
۱۰	ایستگاه پرستاری	۳,۰ × ۲,۴۰	در فصل مشترک فضاهای پشتیبانی و سالن های دیالیز و با اشراف بر تخت ها قرار گیرد.	کفپوش وینیل یا سنگ پلاک به ضخامت ۲,۵ سانتیمتر (ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن)	تا ارتفاع ۱,۲۰ متر: سنگ مصنوعی در ابعاد بزرگ مابقی تا زیر سقف: دیوار پوش های وینیلی	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال با پانل های آنتی باکتریال	ترجیحاً پیشخوان ایستگاه پرستاری از MDF یا HDF ساخته شود ترجیحاً از کاربرد ملاتهای خیس نظیر گچ و خاک و ماسه و سیمان پرهیز گردد.
۱۱	اتاق تهیه آب خالص (RO)	۴,۰ × ۳,۰	به منظور کنترل دستگاهها، ارتباط با این فضا از راهروی پشتیبانی بخش بوده ولی ارتباط اصلی از بیرون بخش می باشد. در این اتاق دستگاههای سیستم تصفیه آب و مخزن ذخیره و پمپ گردش آب قرار می گیرد.	ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن	سنگ مصنوعی یا کاشی تا زیر سقف	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال	ترجیحاً درب فرعی (دسترسی از راهرو) عایق صوت باشد.

۱۲	اتاق کار پرستار	۳,۰×۲,۴۰	در نزدیکترین فاصله به ایستگاه پرستاری	ترجیحاً سنگهای مصنوعی غیر لغزنده و با رنگ روشن یا سرامیک غیر لغزنده کف شور لحاظ گردد.	کاشی تا زیر سقف	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال با پانل های آنتی باکتریال
۱۳	انبار وسایل	۲,۴۰*۲,۴۰	در راهروی فضاهای پشتیبانی قرار گیرد	سنگ پلاک مصنوعی به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز : سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ و ضخامت یک سانتیمتر مابقی درای وال+ رنگ روغنی مات	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال
۱۴	انبار اقلام مصرفی (تمیز)	۲,۴۰×۲,۴۰	در راهروی فضاهای پشتیبانی و در نزدیکی ایستگاه پرستاری قرار گیرد	سنگ پلاک مصنوعی به ضخامت ۲/۵ سانتیمتر یا کفپوش وینیل	قرنیز : سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ و ضخامت یک سانتیمتر مابقی درای وال+ رنگ روغنی مات	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال
۱۵	آبدارخانه و استراحت پرسنل	۳,۵×۳,۵	در ابتدای راهروی فضاهای پشتیبانی و در نزدیکی ایستگاه پرستاری قرار گیرد	سرامیک غیر لغزنده	قرنیز : سنگ پلاک به ارتفاع ۱۰ و ضخامت یک سانتیمتر مابقی درای وال+ رنگ روغنی مات در قسمت آبدارخانه: کاشی تا زیر سقف	ترجیحاً جداره مقابل ایستگاه پرستاری یا راهرو، شفاف(پنجره) باشد
۱۶	اتاق کار کثیف	۳,۰×۲,۴۰	در راهروی فضاهای پشتیبانی قرار گیرد	سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیر سقف	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال
۱۷	اتاق نظافت	۱,۸۰×۱,۲۰	ترجیحاً در زون پشتیبانی قرار گیرد	سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیر سقف	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال
۱۸	رختکن و سرویس کارکنان (زنان-مردان)	۲×(۲,۴۰×۲,۴۰)	در راهروی فضاهای پشتیبانی قرار گیرد	سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیر سقف	ترجیحاً: سقف کاذب از نوع درای وال

- حداقل تجهیزات سرمایه ای بخش دیالیز به شرح جدول ذیل می باشد:

ردیف	نام دستگاه	تعداد استاندارد	توضیحات
۱	تخت بیمار	به تعداد بیمار	-
۲	سیستم RO کامل	۱ عدد	یک واحد برای کل بخش
۳	ماشین دیالیز	۱ عدد	برای هر تخت
۴	ساکشن	۱ عدد	برای کل بخش
۵	الکتروشوک	۱ عدد	برای کل بخش
۶	فشارسنج دیواری	۱ عدد	برای هر دو تخت
۷	گوشی پزشکی	۱ عدد	برای کل بخش
۸	کنداکتیو متر	۱ عدد	برای کل بخش
۹	چراغ قوه	۱ عدد	برای کل بخش
۱۰	ترالی اورژانس به همراه کلیه متعلقات	۱ عدد	برای کل بخش
۱۱	لارنگسکوپ	۱ عدد	برای کل بخش
۱۲	آمیوبگ (در سایزهای مختلف)	۱ عدد	برای کل بخش
۱۳	ویلچر	۱ عدد	برای کل بخش
۱۴	کپسول اکسیژن به همراه کلیه متعلقات	۱ عدد	برای کل بخش
۱۵	پنس مگیل-CLAMP	۱ عدد	برای کل بخش
۱۶	پاراوان	۱ عدد	برای هر تخت
۱۷	برانکارد	۱ عدد	برای کل بخش
۱۸	اتواسکوپ	۱ عدد	برای کل بخش
۱۹	پایه سرم ثابت	۱ عدد	برای هر تخت
۲۰	مانیتورینگ	۱ عدد	برای کل بخش
۲۱	پایه سرم متحرک	۱ عدد	برای کل بخش
۲۲	پالس اکسی متر پرتابل	۱ عدد	برای کل بخش
۲۳	ساکشن	۱ عدد	برای کل بخش
۲۴	چکش رفلکس	۱ عدد	برای کل بخش

توضیحات کلی :

- حتی المقدور بخش دیالیز در بیمارستانی احداث گردد که سهل الوصول ترین نقطه شهر از نظر رفت و آمد باشد.
- حتی المقدور بخش همودیالیز به ورودی بیمارستان نزدیک باشد (توصیه اکید به طبقه همکف) و با سایر بخشها قدری فاصله داشته باشد و یا برای ورود و خروج از آن لزومی به گذر از سایر بخشها نباشد.
- برای هر ماشین دیالیز و تخت و یامبل کنار آن $2/25 * 2/25$ متر مربع فضا لازم می باشد ضمناً باید در اتاق دیالیز فضای کافی برای میز و صندلی پرستاران ، قفسه داروهای اورژانس، ترالی تزریقات و سایر وسایل ضروری دیگر وجود داشته باشد. با توجه به مطالب فوق چنانچه سالن دیالیز دارای عرض حدود ۶ متر باشد ، مشروط به اینکه درب ورودی آن در وسط عرض آن باز گردد ، حداکثر استفاده از فضای آن بعمل می آید و از نظر اقتصادی به صرفه می باشد . زیرا در دو طرف آن می توان ماشین های دیالیز را مستقر نمود.
- امکان دسترسی آسان به هر تخت و ارائه مراقبتهای اورژانسی مقدور باشد. (حداقل فاصله از بالا و کنار تخت با دیوار ۷۰ سانتیمتر و پایین تخت با دیوار یا تخت دیگر ۱۴۰ سانتیمتر، حداقل فاصله بین دو تخت ۱۴۰ سانتیمتر است که امکان ارائه خدمات اورژانسی مانند احیای قلبی ، ریوی بیمار را براحتی فراهم کند).
- بخش دیالیز باید دارای نور کافی و تهویه و حتی المقدور چشم انداز مناسب باشد بطوریکه در روز از نور طبیعی استفاده گردد.

- سیستم های گرم کننده و خنک کننده و تهویه مطبوع بخش دیالیز بسیار مهم می باشد و باید متناسب با موقعیت منطقه و فضای بخش پیش بینی شوند.
- تغذیه دستگاههای دیالیز و RO از برق اضطراری الزامی است تا درمواقع قطع برق شهر بلافاصله شروع بکار نموده و مشکلی در امر دیالیز بیماران پیش نیاید.
- جهت هر دستگاه دیالیز یک کف شوی دیواری جهت تخلیه پساب دستگاه لازم است و جهت شستشوی کف به تعداد حداقل ممکن و در قسمت کثیف فضا، کف شوی مجهز به سیفون S پیش بینی شود.
- لازمست کلیه موارد ذکر شده در بخشنامه ها و دستورالعملهای ابلاغی معاونت درمان وزارت متبوع در قالب استانداردهای اعتبار بخشی بیمارستانها در بخش دیالیز جهت ارتقاء کیفیت و ایمنی خدمات در بخش مذکور رعایت گردد.
- موارد ذکرشده در قسمت نازک کاری(کف، دیوار و سقف) بصورت گزینه بهینه پیشنهادی است. بدیهی است جزئیات اجرائی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور پروژه و با توجه به امکانات اقتصادی و شرایط اقلیمی منطقه، بطور دقیق مشخص خواهد شد.